

Fisioteràpia en la Patologia de l'Aparell Locomotor II

2013/2014

Codi: 102981

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Lluís Abello Balaguer

Correu electrònic: Lluís.Abello@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És recomanable tenir els coneixements assolits d'Anatomia i Fisiologia de l'aparell locomotor, Fonaments en Fisioteràpia, Biofísica, Patologia humana i Fisioteràpia de l'aparell Locomotor I.

Objectius

L'assignatura es programa al tercer curs del Grau de Fisioteràpia i forma part del grup de les assignatures de Fisioteràpia de l'aparell Locomotor.

Les competències són:

Ser capaç de desenvolupar els coneixements adquirits en assignatures prèvies a l'àmbit clínic del tractament de patologies de l'aparell locomotor.

Ser capaç de realitzar una valoració funcional de la persona que pateix alguna patologia de l'aparell locomotor i poder elaborar un diagnòstic fisioterapèutic.

Saber plantejar els objectius terapèutics i elaborar un pla d'atenció fisioterapèutic.

Saber aplicar les diferents tècniques de fisioteràpia i ser capaç d'analitzar, adaptar i controlar els resultats.

Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions del sistema múscul esquelètic.

Competències

- Fisioteràpia
- Analitzar i sintetitzar.
- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics, encaminats a la terapèutica clínica.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en

les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Organitzar i planificar.
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Raonar amb sentit crític.
- Resoldre problemes.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar.
2. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions de la fisioteràpia en les diferents especialitats clíniques que tracten les afeccions de l'aparell locomotor.
3. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics bàsics en la terapèutica de les lesions i/o malalties que afecten el sistema musculoesquelètic, posant èmfasi en la teràpia manual.
4. Aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació del sistema musculoesquelètic i la seva possible repercussió funcional.
5. Aplicar mètodes específics d'intervenció de fisioteràpia per promoure hàbits de vida saludables, en relació amb l'aparell locomotor, a través de l'educació per a la salut.
6. Definir els objectius generals i específics per a l'aplicació del tractament fisioterapèutic en alteracions de l'aparell locomotor.
7. Descriure i analitzar el moviment humà.
8. Descriure i analitzar els mecanismes de garantia de qualitat en els processos d'atenció fisioterapèutica del sistema musculoesquelètic.
9. Descriure i analitzar els mètodes d'anàlisi del moviment humà.
10. Descriure i analitzar els protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència en les alteracions del sistema musculoesquelètic.
11. Descriure i aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació de l'aparell locomotor i la seva possible repercussió funcional.
12. Descriure les bases de la valoració del sistema musculoesquelètic.
13. Descriure les circumstàncies que condicionen les prioritats d'actuació en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
14. Descriure les guies de bona pràctica clínica aplicades a les alteracions de l'aparell locomotor.
15. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
16. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
17. Dissenyar els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia i tècniques manuals pròpies de la fisioteràpia.
18. Dissenyar exercicis terapèutics per a les malalties i lesions ortopèdiques, traumatològiques, reumatològiques i esportives.
19. Dissenyar les diferents modalitats d'electroteràpia, vibroteràpia, termoteràpia, hidroteràpia i totes les teràpies que utilitzen els mitjans físics que són propis de la fisioteràpia de l'aparell locomotor.
20. Enumerar els diferents tipus de material i aparells que cal utilitzar en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
21. Establir hipòtesis diagnòstiques de fisioteràpia a través de casos clínics amb alteracions del sistema musculoesquelètic.
22. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
23. Identificar els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de la

intervenció de fisioteràpia en les alteracions de l'aparell locomotor.

24. Localitzar mitjançant la palpació en superfície els diferents músculs.
25. Organitzar i planificar.
26. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
27. Raonar amb sentit crític.
28. Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions del sistema musculoesquelètic.
29. Resoldre problemes.

Continguts

L'assignatura es centra en la fisioteràpia aplicada a les patologies de l'aparell locomotor, i en concret a la patologia de les extremitats superiors: traumàtica i degenerativa.

Tema 1: GENERALITATS DE L'ASSIGNATURA.

Fonaments i conceptes de la disciplina visió de conjunt de la matèria. Objectius que es proposen. Presentació del programa. Tipus d'avaluació, seminaris.

TEMA 2: FISIOTERÀPIA EN LA PATOLOGIA DE LA CINTURA ESCAPULAR

- 2.1 Biomecànica, anatomia i exploració.
- 2.2 Traumatismes de la cintura escapular.
- 2.3 Fisioteràpia en les lesions de parts toves.
 - 2.3.1 Signes i símptomes.
 - 2.3.2 Exploració i proves complementàries.
- 2.4 Introducció al treball propioceptiu.
- 2.5 Introducció als embenats funcionals.
- 2.6 Estiraments analítics
- 2.7 Teràpia manual
- 2.8 Recentratge articular

TEMA 3: FISIOTERÀPIA EN LA PATOLOGIA DEL COLZE

- 3.1 Biomecànica, anatomia i exploració.
- 3.2 Traumatismes del colze
- 3.3 Fisioteràpia en les lesions de parts toves.
 - 3.3.1 Signes i símptomes.
 - 3.3.2 Exploració i proves complementàries.
- 3.4 Introducció al treball propioceptiu.
- 3.5 Introducció als embenats funcionals.
- 3.6 Estiraments analítics

3.7 Teràpia manual

TEMA 4: FISIOTERÀPIA EN LA PATOLOGIA DEL CANELL

4.1 Biomecànica, anatomia i exploració.

4.2 Traumatismes del canell.

4.3 Fisioteràpia en les lesions de parts toves.

4.3.1 Signes i símptomes.

4.3.2 Exploració i proves complementàries.

4.4 Introducció al treball propioceptiu.

4.5 Introducció als embenats funcionals.

4.6 Estiraments analítics

4.7 Teràpia manual

TEMA 5: FISIOTERÀPIA EN LA PATOLOGIA DE LA MÀ

5.1 Biomecànica, anatomia i exploració.

5.2 Fisioteràpia en la patologia traumàtica de la mà.

5.3 Fisioteràpia en les lesions de parts toves.

5.3.1 Signes i símptomes.

5.3.2 Exploració i proves complementàries.

5.4 Introducció al treball propioceptiu.

5.5 Introducció als embenats funcionals.

5.6 Estiraments analítics

5.7 Teràpia manual

TEMA 6: FISIOTERÀPIA EN LA PATOLOGIA DEGENERATIVA: MALALT REUMÀTIC

6.1 El procés degeneratiu: artritis i artrosis.

6.2 Signes i símptomes.

6.3 Fisioteràpia en el tractament conservador.

6.3 Fisioteràpia en el tractament quirúrgic: Pròtesis

6.4.1 Pròtesis espatlla.

6.4.2 Pròtesis de colze i cap del radi.

6.4.3 Pròtesis de mà

TEMA 7: FISIOTERÀPIA EN EL MALALT ONCOLÒGIC

7.1 Aspectes generals del malalt oncològic

7.2 Influència del tractament mèdic en la fisioteràpia.

7.3 Aspectes a tenir en compte del tractament de fisioteràpia: Contraindicacions.

7.4 Tumor múscul-esquelètic.

7.5 Fisioteràpia en les megapròtesis i reseccions.

Metodologia

L'assignatura es basa en classes teòriques, seminaris teòrico-pràctics i seminaris de casos clínics, tant com pràctiques entre els estudiants i un treball en grup.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	15	0,6	2, 3, 5, 7, 9, 23, 24, 28
Pràctiques de Laboratori: Exposicions teòrico-pràctiques per part del professor	15	0,6	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 28
Seminaris de casos clínics	15	0,6	4, 6, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21
Tipus: Supervisades			
Pràctiques de Laboratori: Pràctiques dels estudiants entre ells sota la supervisió del professor	20	0,8	1, 4, 11, 12, 18, 21, 22, 25, 26, 27, 28
Seminaris: Treball en grup supervisat	10	0,4	
Tipus: Autònomes			
Estudi i realització d'esquemes i resums	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28
Recerca i tractament de la informació per completar les activitats dirigides	20	0,8	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 28
Redacció de treballs	14	0,56	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 28

Avaluació

Tipologia	Durada	Descripció de la prova d'avaluació	Criteris d'avaluació	Nota mínima per aprovar	% de la nota final	Calendari
Prova escrita	1h	Test multiresposta	Cada pregunta contestada correctament es valorarà	5	75%	Febrer

amb 1 punt. Les preguntes contestades erròniament restaran 0,25 punts. Les preguntes no contestades no restaran punts						
Avaluació continuada	Continu	Exercicis d'avaluació continuada associats als seminaris	Assistència als seminaris Participació als seminaris Raonament i objectius fisioterapèutics d'un cas clínic Realització i exposició d'un treball.	5	25%	Setembre a Febrer

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis d'avaluació continuada associats als seminaris	25%	0	0	1, 4, 6, 11, 12, 13, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29
Prova escrita	75%	1	0,04	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 28

Bibliografia

- Peterson F., Kendall E., Geise P. Músculos. Pruebas, funciones y dolor postural. Madrid: Marban; 2000.
- Kottke Lehmann. KRUSEN .Medicina Física y Rehabilitación. Tomos I, II y III. Edit: Panamericana
- David C, Lloyd J. Rehabilitación reumatológica. Madrid: Harcourt; 2000
- Frisch H. Método de exploración del aparato locomotor y la postura. Barcelona: Paidotribo, 2005.
- Kapandji. Fisiología articular 6ed. Tomo 1, Miembro superior. Editorial médica panamericana, 2006,Madrid.
- Fracturas en el adulto Rockwood &Green 5ª (2003) ED Marbán.
- Mora Américo E. De Rosa R. Fisioterapia en el aparato locomotor. Madrid: Síntesis; 1998
- Ehmer,B . Fisioterapia en ortopedia y traumatología.. Ed. McGraw-hill.
- Kendall .F. Músculos: pruebas y funciones. Madrid: Marbán; 2007.
- Hoppenfeld & Murthy. Fracturas, tratamiento y rehabilitación. Ed. Marban Libros S.L, 2001
- Henri Neiger. Estiramientos analíticos manuales. Ed. Medica Panamericana. 2004

- Sergio Fucci, Mario Benigni, Vittorio Fornasari. Biomecànica del aparato locomotor aplicada al acondicionamiento muscular. Ed. Mosby/ Doyma libros. 1995
- Blandine Calais. Anatomia para el movimiento. Tomo 1. Ed. Los libros de la liebre de marzo S.L. 1994
- Clyde A. Helms. Fundamentos de radiologia del esqueleto. 3ª Edición. Ed. Marban libros S.L. 2006
- Travell & Simons. Dolor y disfunción miofascial. Volumen 1. 2ª Edición. Ed. Medica Panamericana, 2002
- Leopold Busquet. Las cadenas musculares. Tomo 1. 3ª Edición. Ed. Paidotribo. 1998
- Philippe Campignon. Respir-acciones. Ed. Lencina-Verdú editores independientes. 2008
- Klaus Buckup. Pruebas clinicas para patologia osea, articular y muscular. Exploraciones-signos-sintomas. Barcelona: Masson, 2000
- José Luis Marinez Gil, Jacobo Martínez Cañadas,Iván Fuster Antón. Lesiones en el hombro y fisioteràpia. Arandiciones S.L 2006,Madrid.
- Quesnot .Rehabilitación del miembro superior. Editorial médica panamericana, 2010, Madrid.
- Toni Bové.El vendaje funcional.4ta Edición.Editorial elsevier,2005, Madrid.
- Josya Sijmonsma. Manual Taping Neuro Muscular, 2a edición. Editorial Aneid Press,2007, Cascais.

Revistas

Annales Kinésithérapie

Fisioterapia y Calidad de vida

Physical Therapy

Physiotherapy